

Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên ở Việt Nam

Ngô Thị Khánh¹

¹ Học viện Chính trị Công an nhân dân.
Email: khanhngo24@gmail.com

Nhận ngày 25 tháng 12 năm 2016. Chấp nhận đăng ngày 21 tháng 2 năm 2017.

Tóm tắt: Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống là hiện tượng tiêu cực đang diễn ra trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên ở nước ta. Để ngăn chặn và đẩy lùi tình trạng suy thoái này, cần nhận diện đúng và đưa ra các giải pháp phù hợp như: đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học, nghiên cứu lý luận chính trị; đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống; đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh; tăng cường công tác quản lý cán bộ, đảng viên; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử để nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí.

Từ khóa: Suy thoái, tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, cán bộ đảng viên.

Abstract: Degradation in terms of political thinking, ethics and lifestyle is a negative phenomenon, which has been happening in a no small part of cadres and Party members in Vietnam. To deter and lessen the phenomenon, it is necessary to identify correctly its expressions and provide appropriate solutions, that include the furtherance of the synthesis of the practical experiences, scientific and political theory research; renovation of contents, forms and measures of the dissemination and education of political thinking, ethics and lifestyle. The solutions also include the furtherance of the work of educating on and following the Ho Chi Minh's ideology, ethics and style; enhancement of the management of cadres and Party members; and strengthening the examination, supervision, inspection, auditing, investigation, prosecution, and trials to improve the efficiency of prevention and combating corruption and wastefulness.

Keywords: Degradation, political thinking, ethics, lifestyle, cadres, Party members.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, do tác động của nhiều nhân tố khách quan và chủ quan, tình trạng suy

thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên đang diễn biến phức tạp. Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức và lối

sống là sự thay đổi theo chiều hướng tiêu cực từ tư tưởng chính trị đúng sang tư tưởng chính trị sai, từ có đạo đức sang không có đạo đức, từ lối sống tiến bộ sang lối sống lạc hậu. Văn kiện Hội nghị Trung ương 4 khóa XI nhận định: “Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống với những biểu hiện khác nhau về sự phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa cá nhân ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên tắc” [2, tr.21]. Tình trạng này “làm giảm sút lòng tin của nhân dân đối với Đảng; nếu không được sửa chữa sẽ là thách thức đối với vai trò lãnh đạo của Đảng và sự tồn vong của chế độ” [2, tr.21]. Văn kiện Đại hội XII của Đảng tiếp tục chỉ rõ: “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn” [3, tr.185].

Vì sao tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống vẫn tiếp tục diễn biến nghiêm trọng, chưa được ngăn chặn, đẩy lùi? Phải chăng chúng ta chưa nhận diện được chính xác mức độ, tính chất của tình hình, chưa chỉ rõ nguyên nhân, chưa đề ra được hệ thống giải pháp đồng bộ và đủ mạnh hay thiếu các điều kiện để thực hiện các giải pháp? Để góp phần trả lời các vấn đề trên, bài viết này phân tích thực trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên; đưa ra một số giải pháp nhằm ngăn chặn và đẩy lùi tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên trong tình hình mới hiện nay.

2. Thực trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên

Trong thời kỳ đổi mới, Đảng rất coi trọng, tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng về mọi mặt, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của mình. Đảng đã không ngừng đổi mới nhận thức lý luận, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Qua thực tiễn, Đảng nhận thức ngày càng rõ hơn, đầy đủ hơn bản chất, nền tảng tư tưởng của Đảng; đấu tranh bảo vệ, phát triển các nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, giữ vững nền tảng tư tưởng của Đảng; xác định sâu sắc hơn về vị trí, nội dung, nhiệm vụ công tác xây dựng Đảng và những yêu cầu đối với Đảng cầm quyền. Công tác lý luận đã chủ động nghiên cứu nhiều vấn đề về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, về lý luận và thực tiễn của công cuộc đổi mới, góp phần làm sáng tỏ nhận thức lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; phát hiện những vấn đề mới đang đặt ra, đề xuất những luận cứ lý luận - thực tiễn làm cơ sở xác định quan điểm, giải pháp, kiến nghị mới có ý nghĩa to lớn; nhận diện rõ hơn, sâu sắc hơn, cảnh báo và nghiên cứu các giải pháp ngăn chặn những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ đảng viên. Việc nghiên cứu lý luận gắn với tổng kết thực tiễn được đẩy mạnh để giải đáp có căn cứ khoa học một số vấn đề thiết thực, nóng bỏng của đời sống chính trị - xã hội; từng bước thực hiện dân chủ hóa trong nghiên cứu và giáo dục lý luận chính trị, dần khắc phục tình trạng lạc hậu của chương trình, nội dung, phương pháp dạy và học lý luận chính trị. “Công tác giáo dục lý luận chính

trị đối với đảng viên, cán bộ có những chuyển biến tích cực, đi vào nền nếp hơn, mở rộng phạm vi và đối tượng, cố gắng đổi mới nội dung, phương pháp, gắn đào tạo, bồi dưỡng với thực tiễn” [8, tr.99]. Thường xuyên “đổi mới nội dung, phương thức học tập và giảng dạy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tăng tính cập nhật, tính thiết thực, tính hấp dẫn, tính chiến đấu của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh” [5, tr.293]. Việc nghiên cứu, truyền bá tư tưởng Hồ Chí Minh bước đầu đạt kết quả tốt, tính thuyết phục được nâng cao, tác động tích cực đối với đời sống xã hội và tinh thần, tình cảm của nhân dân. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đảng đã có những đóng góp hết sức quan trọng, góp phần tạo nên những thắng lợi và thành tựu của sự nghiệp đổi mới đất nước, đưa thế và lực của nước ta ngày càng được nâng lên. Đại hội XII của Đảng khẳng định: “Chất lượng và hiệu quả công tác tư tưởng, lý luận có bước được nâng lên. Công tác tư tưởng được coi trọng và tăng cường, góp phần tạo sự thống nhất trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội. Tích cực đấu tranh phòng, chống “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; chủ động phòng ngừa, đấu tranh phê phán, ngăn chặn những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” [3, tr.186]. Đồng thời, “Coi trọng rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên. Việc thực hiện Chỉ thị số 03-CT/TW của Bộ Chính trị về học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh đạt kết quả bước đầu quan trọng” [3, tr.187]. Nhờ đó, Đảng ta vẫn giữ vững được bản lĩnh chính trị, bản chất cách mạng và khoa học, kiên định mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, kiên định đường lối đổi

mới; đa số cán bộ, đảng viên có quan điểm, lập trường tư tưởng vững vàng, giữ vững phẩm chất đạo đức, vai trò tiên phong, gương mẫu trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả tích cực nêu trên, thì trong xã hội ta tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên đã và đang diễn ra với mức độ nghiêm trọng, có xu hướng lan rộng ở nhiều cấp, nhiều ngành, nhiều lĩnh vực, nhiều đối tượng. Tình trạng này được biểu hiện cụ thể như sau:

Thứ nhất, nhiều người không tích cực học tập, nghiên cứu lý luận chính trị, thỏa mãn với những nhận thức giản đơn, chung chung về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Không ít cán bộ, đảng viên tự thỏa mãn, bằng lòng với trình độ đã có, những nhận thức đơn giản, chung chung về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng. Họ học chủ yếu để lấy bằng nhằm mục đích đủ điều kiện đề bạt, cất nhắc, nâng ngạch bậc công chức, viên chức...

Nguyên nhân dẫn đến hạn chế này là do công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên chưa được coi trọng đúng mức, hoạt động kém hiệu quả. Nhiều người xem nhẹ công tác giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đạo đức cách mạng.

Thứ hai, nhiều người dao động về lý tưởng, mục tiêu và con đường phát triển đi lên chủ nghĩa xã hội của dân tộc. Đây là biểu hiện rõ nét nhất, tập trung nhất của suy thoái tư tưởng chính trị. Từ đó họ hoài nghi, không tin vào chủ nghĩa Mác -

Lênin, sa vào chủ nghĩa cơ hội. Có khá nhiều người phủ nhận thành quả do cách mạng đem lại và giá trị truyền thống của dân tộc. Họ thường ca cẩm về sự thiếu thốn, lạc hậu của đất nước, chê bai đất nước và con người Việt Nam; công khai bày tỏ sự nuối tiếc vì đã theo cách mạng, lãng phí thời gian tuổi trẻ của mình. Họ xét lại quá khứ, nặng về phê phán, chỉ trích các khuyết điểm của Đảng mà không tính đến hoàn cảnh lịch sử cụ thể. Từ đó họ phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng, phủ nhận đường lối đúng đắn của Đảng. Bên cạnh đó, không ít cán bộ, đảng viên còn lơ là, mất cảnh giác trước âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, không kiên quyết phê phán, đấu tranh với những quan điểm sai trái, những luận điệu xuyên tạc lịch sử, thực tế đất nước.

Văn kiện Đại hội XII của Đảng nêu: “Không ít cán bộ, đảng viên có những biểu hiện dao động, mất phương hướng, hoài nghi về vai trò lãnh đạo của Đảng, về mục tiêu, lý tưởng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” [3, tr.195]. Thực tế cho thấy, một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị. Điều đó làm cho Đảng chưa thật sự trong sạch, vững mạnh, làm giảm lòng tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ.

Thứ ba, nhiều người thiếu thống nhất với quan điểm, đường lối của Đảng, nói và làm không đúng với chủ trương, chính sách hiện hành. Nhiều người cố tình hiểu sai, cắt khúc, chỉ khai thác những nội dung có lợi cho riêng mình, né tránh những vấn đề phức tạp. Họ nói một đường làm một nẻo, nói là nhất trí với đường lối, chủ

trương nhưng không làm hoặc làm khác đi. Họ không chấp hành nghiêm túc các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng; họ không coi trọng sinh hoạt đảng, không đặt mình dưới sự quản lý, giám sát của chi bộ, tổ chức đảng; không trung thực, không nghiêm khắc tự phê bình và phê bình.

Những người bất mãn, công thần, kiêu ngạo, coi thường tập thể thường có tư tưởng cơ hội chính trị. Một số người được nước ngoài tặng bốc, tài trợ đi đến chống đối Đảng và Nhà nước.

Thứ tư, nhiều người không chấp hành nghiêm túc các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng, nguyên tắc tập trung dân chủ, nguyên tắc tự phê bình và phê bình; suy thoái về đạo đức, lối sống. Tính chất nghiêm trọng của suy thoái đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên đang có xu hướng lan rộng trong nhiều cấp, nhiều ngành, nhiều lĩnh vực, nhiều đối tượng. Đó là thái độ vô trách nhiệm, chỉ lo vun vén cho bản thân và gia đình, không còn ý thức hết lòng vì nước, vì dân, để vợ (chồng), con và người thân lợi dụng chức quyền của mình để trục lợi, tiến thân; sống cơ hội, hám danh, chạy chức, chạy quyền, chạy chỗ, chạy tội, chạy tuổi, chạy bằng cấp. Đặc biệt, nhiều người mắc tệ tham nhũng, hối lộ, lãng phí của công. Nhiều người thiếu đạo đức nghề nghiệp, kể cả trong những lĩnh vực rất nhạy cảm, như giáo dục, y tế. Những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” có xu hướng diễn biến phức tạp trong Đảng, tình trạng suy thoái này không chỉ diễn ra ở số cán bộ, đảng viên trẻ, ít được rèn luyện, mà còn diễn ra trong một bộ phận cán bộ, đảng viên đã qua thử thách trong chiến đấu, sản xuất nay có chức, có quyền.

3. Giải pháp nhằm ngăn chặn và đẩy lùi tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên

Giáo dục là hoạt động có mục đích, có tổ chức mà nội dung giáo dục sẽ tác động trực tiếp vào nhận thức, tâm tư, tình cảm làm cho thế giới quan, nhân sinh quan cộng sản của người cán bộ, đảng viên không ngừng được củng cố và phát triển. Để tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên, đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi “tự diễn biến”; “tự chuyển hóa” từ bên trong và những tiêu cực mới nảy sinh do tác động của cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế, cần tập trung vào một số biện pháp cơ bản sau:

Một là, đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học, nghiên cứu lý luận chính trị.

Đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học, nghiên cứu lý luận trong toàn hệ thống chính trị, đặc biệt là các học viện, trường đại học. Đưa vào nền nếp việc bồi dưỡng lý luận, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, đặc biệt là cấp Trung ương.

Các cấp ủy, tổ chức đảng cần có sự phối hợp và lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện đồng bộ các biện pháp tuyên truyền giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên bằng nhiều hình thức, phương pháp cả trực tiếp, gián tiếp, cả nơi làm việc, học tập và nơi cư trú, từ sinh hoạt thường kỳ của chi bộ, tổ chức đảng đến những sinh hoạt, hoạt động chuyên môn của cơ quan, đơn vị và phong trào của các đoàn thể chính trị - xã hội; gắn công tác giáo dục chính trị, tư tưởng với thực hiện nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị, nhiệm vụ của các đoàn thể quần

chúng... nhằm tạo sức mạnh tổng hợp nâng cao nhận thức, lập trường tư tưởng chính trị, quyết tâm và thái độ chính trị tích cực cho mỗi cán bộ, đảng viên và nhân dân trong thực hiện các nghị quyết của Đảng.

Hai là, đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên.

Đổi mới cách tiếp cận những vấn đề căn cốt của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước sao cho sát với điều kiện thực tiễn đất nước và nhiệm vụ chính trị của các cơ quan, đơn vị. Tiếp tục nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn về công tác chính trị tư tưởng nhằm củng cố nhận thức, lập trường quan điểm và năng lực vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước vào thực tiễn cuộc sống. Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả việc tổ chức học tập, quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, bảo đảm 100% cán bộ, đảng viên được tuyên truyền giáo dục. Đồng thời, kiên quyết và kịp thời đấu tranh, phản bác những quan điểm sai trái, thù địch, phủ định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vai trò lãnh đạo duy nhất của Đảng.

Ba là, đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh.

Các cấp ủy, tổ chức đảng cần nhận thức sâu sắc, gắn thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 với Chỉ thị 05-CT/TW, ngày 15 tháng 5 năm 2016, của Bộ Chính trị (khóa XII) về đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và Quy định về những điều đảng viên

không được làm, tạo sức mạnh tổng hợp để ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Mỗi cán bộ, đảng viên phải nâng cao ý thức rèn luyện, tu dưỡng hằng ngày để làm theo gương Bác Hồ hiệu quả, thiết thực.

Bốn là, tăng cường công tác quản lý cán bộ, đảng viên.

Tăng cường và đổi mới công tác quản lý đảng viên trong lĩnh vực tư tưởng, gắn với chức trách nhiệm vụ được giao. Cấp ủy các cấp phải thực sự được giao trách nhiệm và quyền hạn cụ thể trong việc quản lý đảng viên về mặt tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Cụ thể hóa nhiệm vụ, quyền hạn của từng cấp ủy đảng trong quản lý đảng viên về tư tưởng; quy định rõ nhiệm vụ cụ thể và quyền hạn cụ thể của chi ủy các chi bộ, đảng ủy bộ phận, đảng ủy cơ sở, đảng ủy cấp trên cơ sở trong công tác quản lý đảng viên nói chung, công tác quản lý đảng viên trên lĩnh vực tư tưởng, đạo đức lối sống nói riêng.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử để nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí.

Cần sớm tổng kết toàn diện công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, thực hành tiết kiệm; bổ sung, sửa đổi Luật Phòng, chống tham nhũng. Kiện toàn và tăng cường trách nhiệm, nâng cao hiệu quả hoạt động của cơ quan phòng, chống tham nhũng. Xét xử nghiêm những vụ án tham nhũng, trước hết là những vụ nghiêm trọng, phức tạp, gây bức xúc trong nhân dân. Thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc, nắm tình hình việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị và Nghị

quyết Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ ở các tổ chức đảng; trong đó, tập trung kiểm tra, giám sát việc thực hiện kế hoạch, biện pháp khắc phục những vấn đề đã kết luận sau đợt kiểm điểm tự phê bình và phê bình của cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Thông qua công tác kiểm tra, giám sát để đánh giá định lượng kết quả của việc học tập làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong mỗi cơ quan, đơn vị và mỗi cán bộ, đảng viên.

4. Kết luận

“Công tác xây dựng Đảng luôn là một nhiệm vụ quan trọng, có ý nghĩa sống còn đối với Đảng ta, chế độ ta” [2, tr.10]. Vì vậy, để giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên đi vào thực chất, tạo được sự chuyển biến về nhận thức và hành động, cần phải tiến hành đồng bộ các giải pháp trên đây, phải biến quá trình giáo dục thành quá trình tự giáo dục và phát huy dân chủ trong quá trình giáo dục. Điều đó đòi hỏi ý thức tự giác của từng cán bộ, đảng viên, sự gương mẫu của mỗi người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp trong việc rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, phong cách, tác phong, lề lối công tác để Đảng thật sự vững vàng về chính trị và tư tưởng, thống nhất cao về ý chí và hành động, trong sạch về đạo đức và lối sống, chặt chẽ về tổ chức, đủ sức lãnh đạo đưa đất nước ngày càng phát triển, xứng đáng với lòng tin yêu của nhân dân.

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chỉ đạo Trung ương 6 (2003), *Tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) khóa VIII đẩy mạnh cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng chống tham nhũng, lãng phí, Tài liệu chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện (Lưu hành nội bộ)*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2012), *Văn kiện Hội nghị Trung ương 4 khóa XI*, Nxb Chính trị - Hành chính, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
- [4] Phan Trọng Hào (2014), *Nâng cao chất lượng đấu tranh và hiệu quả đấu tranh lý luận ở nước ta hiện nay*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.
- [5] Đinh Thế Huynh, Phùng Hữu Phú, Lê Hữu Nghĩa, Vũ Văn Hiền, Nguyễn Viết Thông (Đồng chủ biên), *30 năm đổi mới và phát triển ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2015.
- [6] Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, t.9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [7] Nguyễn Đình Minh (2016), *Hãy cảnh giác với diễn biến hòa bình chống phá Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [8] Phùng Hữu Phú, Lê Hữu Nghĩa, Vũ Văn Hiền, Nguyễn Viết Thông (Đồng chủ biên), *Một số vấn đề lý luận - thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam qua 30 năm đổi mới*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016
- [9] Nguyễn Phú Trọng (2012), *Xây dựng chính đôn Đảng, một số vấn đề lý luận và thực tiễn (xuất bản lần thứ hai có bổ sung, điều chỉnh)*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.